

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

«СОЦІАЛЬНА АДВОКАЦІЯ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність І10- Соціальна робота та консультування

.....Галузь знань І– Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальна адвокатура
Викладач	Тимків Лідія Степанівна
Контактний телефон викладача	066 7808036
E-mail викладача	lidia.tymkiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс є цілісною системною репрезентацією сучасного бачення предмету, завдань, структури та основних проблем «Соціальної адвокатури» як технології соціальної роботи. Зміст дисципліни складають узагальнені знання про роль, завдання та цілі соціальної адвокатури, закономірності її становлення в Україні, її структуру та інструменти захисту прав та реалізації інтересів окремих клієнтів та груп людей.

Освітній компонент передбачає ознайомлення майбутніх соціальних працівників зі знаннями сучасної соціальної адвокатури; сприяє оволодінню ними навичками знаходити адекватні способи вирішення проблем, що виникають у різних вразливих категорій громадян; ініціювати соціальні зміни, спрямовані на зростання соціального добробуту, розробляти, організовувати та проводити соціальні адвокатські кампанії для захисту прав та інтересів вразливих груп населення.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою освітнього компонента є отримання студентами знань про представництво (адвокатування) у соціальній роботі, як процесу захисту прав, реалізації інтересів індивідів, груп людей уповноваженими особами з метою отримання ними доступу до послуг установ, на які вони мають право, але не можуть їх отримати.

Цілями ОК «Соціальна адвокатура» є підготовка фахівців, здатних розробляти дієві адвокатські стратегії для захисту прав та інтересів вразливих категорій отримувачів соціальних послуг та здатних адвокатувати проблеми та потреби осіб, які зазнають виключення та дискримінації.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, які сприяють адаптації та соціалізації осіб у сучасному суспільстві.

СК-22. Здатність оперативно вирішувати нестандартні (кризові) ситуації і вживати заходи адекватні ситуації в межах своїх повноважень.

Програмні результати навчання

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

РН 19. Залучати особистісні ресурси осіб, які звернулися за допомогою, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

РН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
5	ІІІ – Соціальна робота та консультування	3	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Заняття	сам. роб
Тема 1. Теоретичні засади та історія соціальної адвокації.	2	2	4
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення соціальної адвокації у системі соціальної роботи в Україні та світі.		2	6
Тема 3. Адвокаційна діяльність: рівні, ознаки, принципи, виконавці.		2	8
Тема 4. Особливості організації адвокати-компаній у соціальній роботі.	2	2	8
Тема 5. Адвокація як метод впливу.	2	2	6
Тема 6. Інструменти та методи адвокації.	2	2	10
Тема 7. Адвокати та лобіювання.	1	2	10
Тема 8. Моніторинг та оцінка адвокаційної кампанії.	1	2	4

Тема 9. Адвокація і медіа	2	2	4
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Семінарське/практичне заняття – 45 балів Самостійна робота 15 балів Контрольна робота (письмова) – 10 балів; Тестова – 20 балів; Індивідуальне завдання – 10 балів
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота студентів (письмова) максимально оцінюється у 10 балів; тестова – 20 балів. Протягом семестру проводиться 1 контрольна робота (письмова). Структура завдання для письмової контрольної роботи містить 3 питання: 2 з них - відносяться до розкриття теоретичного змісту курсу (при відповіді на «відмінно» студент отримує 4 бали за кожне), а 1-практико зорієнтоване питання (оцінюється в 2 бали. Контрольна письмова робота виконується на останньому практичному/семінарському занятті.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка за відповідь на занятті – 5 балів, загальна сума балів за всі заняття – 45 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент отримує залік при умові вчасного виконання самостійних робіт та позитивної оцінки при написанні контрольної роботи, виконанні тестових завдань, а також позитивної оцінки при відпрацюванні (перездачі) пропущених занять. Можливість позитивної оцінки визначається при умові наявності конспекту семінарських занять, усного володіння теоретичним матеріалом і розуміння ключових понять; термін відробки повинен завершуватися протягом наступних двох тижнів після пропущеного заняття (у випадку великої кількості пропусків у студента або великої кількості студентів викладач використовує письмову форму - тестування).

Підсумковий контроль	Форма контролю – залік.
----------------------	-------------------------

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: у процесі виконання письмової (контрольної) роботи неприпустимими є плагіат та списування.

Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника”](https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf) (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами [наказом № 212 від 06.04.2021 р.](https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf)) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

Неформальна освіта: студент може отримати додаткові 5 балів за сертифікати проходження курсів освітніх платформ, що відповідають освітньому компоненту – включають до балів самостійної роботи.

8. Рекомендована література

1. Адвокасі в дії: 15 успішних місцевих ініціатив. /Упоряд. І. Бринош, А. Бойко. Одеса:Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України», 2013. 16 с.
2. Адвокаційна діяльність та її особливості роботи з парламентом. Лабораторія законодавчих ініціатив, 2017. К. 44 с.
3. Адвокація для молодіжних рад: посібник /За ред. В. Усик. К. 2021. 40 с.
4. Громадська участь: підготовка аналітики, адвокація та втілення змін / П. Казмеркевич, О.Коваленко, О. Гвоздік, І. Тітаренко. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2019. 64 с.
5. Кучереносов В., Чернявська Л., Гончарук Т., Дурнєва Т., Посібник з адвокації для жіночого руху в Україні. К. 2019. 100 с.
6. Лазоренко О. Адвокація: практичний посібник для громадських експертів. Київ: Видавництво “Стилос”, 2023. 85 с. URL: <https://communitylpw.wixsite.com/publish/guide-adv>

7. Лехолетова, М., Лях, Т., Спіріна, Т. Алгоритм організації та проведення успішної адвокаційної кампанії із представництва інтересів. *Social Work and Education*, Vol. 9, No. 1. 2022. pp. 62-74.
8. Навроцький В.В., Менджул М.В. Кампанія адвокати як інструмент демократичних перетворень. Ужгород: „Видавництво Олександри Гаркуші”, 2011.
9. Назаренко, Д. Адвокати на місцевому рівні в Україні: підходи до класифікації. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління, 30(69). 6. 2019. С.109–117.
10. Настільна книга для неприбуткових організацій / за ред. А. Ткачука. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Ін-т громадянського суспільства: ІКЦ «Леста», 2021. 72 с.
11. Парсонс, Вейн. Публічна політика: Вступ до теорії й практики аналізу політики: пер. з англ. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2022.
12. Політично грамотна адвокація. Посібник з ефективної адвокації прав громадянського суспільства в інтересах сталого розвитку / Проєкт «Жінки України: залучені, спроможні, незламні». Київ, 2021. 61 с.
13. Посібник з адвокації прав молоді. Національна молодіжна рада України. К, 2018. 44 с. URL:
<https://fundraiser.games/uploads/files/materials/17/d237fe941486c909e5f48f55d8f04c75.pdf>
14. Проведення адвокаційних медіа-кампаній: стратегія активних дій. За ред. Е. Шілдз. Фондації відкритого суспільства, 2010. 103 с.
15. Адвокаційна діяльність та некомерційне лобіювання в Україні: посібник / Упоряд. Прокопенко О.В. Київ, 2017. 82 с.

Викладач: Тимків Л.С.